
Lukáš Voborský: Tři roky jsem měl na starosti misi na Haiti

Lukáš Voborský vystudoval na [Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy](#) [bakalářské studium](#) . Po získání bakalářského titulu pokračoval na fakultě magisterským oborem [Obecná antropologie](#) . Po řadu let pracoval pro [Charitu ČR](#) , kde měl na starosti vlastní program v Srbsku a po zemětřesení na Haiti v roce 2010 tam samostatně vedl celou misi. V dalších letech působil v řadě rozvojových zemí jako například Haiti, Irák, Jordánsko, Kosovo, Libanon, Mongolsko. V současné době pracuje v rámci humanitární organizace Caritas Switzerland, která dlouhodobě působí v oblasti rozvojové spolupráce a humanitární práce. Aktuálně působí na Blízkém východě, konkrétně v Libanonu.

Na FHS jste absolvoval bakalářské Studium humanitní vzdělanosti. Byla to Vaše první volba? Proč jste se rozhodl právě pro FHS?

Na FHS jsem absolvoval bakalářské i magisterské studium. Byla to pro mě první volba, přišlo mi, že se můžu seznámit hned s několika obory najednou, a mít tak trochu větší rozhled, což mi přišlo hodně zajímavé. Měl jsem spoustu kurzů, sbíral jsem, co se dalo.

Jak jste se o fakultě dozvěděl?

Měl jsem kamarádku, která studovala ještě IZV, a ta mi FHS doporučila. Než jsem ke studiu nastoupil, několik mých spolužáků z gymnázia již na FHS studovalo a původní doporučení jenom potvrdili.

Vzpomenete si na nějaký předmět, který Vás během studia bavil?

Na FHS mě bavila řada předmětů – na bakalářském studiu jsem se obecně zaměřoval na filosofické kurzy, krom jiných jsem si oblíbil předsokratovskou filosofii a s ní i některé učitele. Předměty, které tehdy vyučoval doktor Vítek, to byl highlight studia. Měl jsem zároveň IT background z Vyšší odborné školy, kterou jsem studoval předtím, což s sebou přineslo i zájem o technické předměty, jako informační management, statistické výzkumy a analýza dat. To jsem si vychodil jakoby paralelně k filosofickým předmětům. Absolvoval jsem ale i několik obskurních předmětů, jako například *Strategie žebření*. Dělalí jsme rozhovory s žebřáky, točili jsme videa a analyzovali, jaké strategie jsou neefektivnější. Na magistru na *antropologii* jsem měl zase předmět *Antropologie lásky*. Zápočet byl za účast na speed datingu a za zprávu o použitých strategiích. (smích)

Je něco, s čím jste měl naopak při studiu problém?

Přišlo mi tehdy, že strategie náboru na FHS byla taková, že ne každý se na školu dostal, ale přijatých bylo v absolutních číslech stejně hodně. Rada lidí pak během prvního roku vypadla, protože jim to přišlo těžké, přestoupili a podobně. Nebylo to úplně jednoduché. Bakaláře jsem nakonec dělal asi pět let. Byly doby, kdy to bylo rychlejší, měl jsem prospěchové stipendium a vše bylo skvělé. Vše začalo být přirozeně těžší, když jsem začal pracovat paralelně se studiem. Když jsem studoval, tak jsme na stipendium museli získat sto kreditů za rok a nebylo to úplně jednoduché. V průběhu studia jsem také pracoval jako jeden z „opravářů“ filosofických prací. Opraváři, to byla skupina studentů, kteří prošli přípravnými kurzy a opravovali práce studentů mladších, což bylo velice zajímavé. Člověk se naučil pracovat s textem a s rozvíjením argumentu.

Zúčastňoval jste se i mimostudijních aktivit? Ptám se i kvůli tomu, že právě u nich se často dají snadněji najít přátelé než jen v rámci studia.

Udělal jsem si několik dobrých kamarádů, když jsem chodil na filosofické kurzy. Jednoho budoucího kamaráda jsem třeba doučoval logiku. Měli jsme kurz s Tomášem Holečkem a mně to tehdy docela šlo. Je pravda, že na FHS jsme neměli nějaké dané kruhy nebo tak něco, ale několik dobrých kamarádů jsem si z fakulty odnesl. Rozprchlí jsme se do světa, jeden je v Japonsku, já pracuji v mezinárodní spolupráci a další je třeba ředitel pro strategii v reklamkách. Jsme ale pořád v kontaktu.

Po absolvování bakaláře jste pokračoval magisterským studiem Obecná antropologie – integrální studium člověka. Proč jste se rozhodl v magisterském studiu pokračovat právě na FHS?

Bavila mě filosofie a bakalářskou práci jsem napsal na analýzu zlomků Herakleita z Efesu. Byla to spíše filosoficko-filologická práce. Učil jsem se proto na fakultě i starořečtinu. Pak mě ale začala zajímat filosofie, která řeší současné problémy. Nechtěl jsem zůstat u čistě akademické a úzce zaměřené práce. Zajímal mě tehdy i kvalitativní a kvantitativní výzkum, ale už mi bylo jasné, že chci zůstat u filosofie, a tak jsem se rozhodl pro filosofickou antropologii. Bylo to pro mě takové logické pokračování. V té době jsem už také začal pracovat v neziskovém sektoru, kde jsem začal víc a víc oceňovat, jak se člověk na FHS naučí pracovat s argumentem a výkladem, jak argument vystavit, tak aby to mělo smysl. To byl společný jmenovatel mého studia a vůbec působení na fakultě. Jsou to základní věci, ale v průběhu let se mi ukazuje, že základní věci jsou hodně důležité. Tehdy, když jsem studoval, tak kolovala urban legend o tom, co řekl děkan Sokol jako odpověď na otázku, co se na FHS student tedy vlastně naučí. On řekl, že nic moc, ale že se naučí číst a psát. To mi přijde docela dobré. Víc a víc v práci, kterou dělám, zjišťuji, že lidi neumí číst a psát a bylo by dobré, kdyby se to naučili.

V současné době působíte v rámci humanitární organizace Caritas Switzerland, která dlouhodobě působí v oblasti rozvojové spolupráce a humanitární práce mimo jiné se zaměřením na vzdělávací programy v krizových oblastech a post-konfliktních regionech. Jak jste se k takové práci dostal?

To je docela zajímavý příběh a souvisí s FHS. Na fakultě jsem měl přítelkyni a jednoho dne jsme objevili na nástěnce leták Armády ČR na kurzy přežití. To jsou kurzy, kam zvou potenciální humanitární pracovníky a novináře, kteří plánují cesty do krizových oblastí. Je to devítidenní kurz, kde si člověk vyzkouší různé zátěžové situace. Je situován ve Vyškově ve vojenském prostoru. Přečetli jsme si to a říkali si, že by to mohlo být zajímavé. Přišlo nám to jako takový vylepšený skautský tábor. Přihlásili jsme se a hned nás překvapilo, že nás pozvali na řadu testů: série inteligenčních testů, prostorová představivost, psychotesty, fyzické zátěžové testy a podobně. Asi za měsíc mi přišel poštou dopis, že mě berou. Paralelně k mým koníčkům jsem se tehdy zabýval systemickými terapeutickými metodami, a to jim asi přišlo zajímavé, těžko říct. Ve Vyškově nás rozdělili do čtveřic. Tam jsem se seznámil s pozdějším kamarádem, který tehdy pracoval pro Charitu Česká republika. Těch devět dnů jsme přečkali, některé věci byly veselé – plazení pod ostatním drátem, nebo ježdění tankem. Naštěstí se mi v práci nikdy nestalo, že bych něco takového potřeboval. (smích) Dělalí jsme ale také nácviky únosů a výslechů, nebo jak se chovat v kontaktu s ozbrojenými složkami. To bylo docela drsné. Později jsem podobné výcviky absolvoval znovu jako humanitární pracovník. Tehdy jsem měl vedle školy malý IT bussines, dovážel jsem počítače z Velké Británie a přeprodoval je, spravoval počítačové sítě a podobně. Ten kamarád z charity mi nabídl, abych mu pomohl s výběrem IT vybavení na zahraniční mise a pro jeho kolegy na ústředí. S mojí prací byl spokojený, a tak mi nabídl, abych pro něj dělal projektovou práci na částečný úvazek, a tak jsem začal pracovat na projektech pro charitní program v Mongolsku. Postupně jsem dostával víc odpovědnosti, začal jsem cestovat, podporoval další programy charity. Nakonec jsem dostal na starosti vlastní program v Srbsku na Balkáně. Po zemětřesení na Haiti v roce 2010 jsem se přihlásil na pozici projektového manažera právě na Haiti a nakonec jsem tam vedl celou misi Charity ČR tři roky, čímž jsem se do tohoto sektoru dostal úplně. Pak přišla příležitost přesunout se na Blízký východ kvůli Syrské krizi. V roce 2014 jsem se přesunul do Jordánska, a tam jsem přestoupil do švýcarské charity. A to je celá story. Zajímavé

bylo, že když jsem byl na Haiti, tak jsem měl pořád otevřené denní studium. Zbývala mi jen diplomka a státnice z filosofie – „jenom“, říkal jsem si. V roce 2012 na konci léta jsem zaletěl do Čech udělat si státnici a pak přes Vánoce jsem dopsal diplomku. Moje diplomová práce asi jako jedna z mála na FHS má na titulní straně, že byla napsaná v Port-au-Prince.

V posledních osmi letech jste působil v řadě rozvojových zemí jako například Haiti, Irák, Jordánsko, Kosovo, Libanon, Mongolsko. Byla zkušenost z některé z těchto zemí pro Vás významnější než ostatní?

Z různých zemí jsou různé zkušenosti a to, jak je vnímáte, se s časem mění. Moje první delší mise byla v Mongolsku, a proto to byla intenzivní a důležitá zkušenost. Nejintenzivnější zkušenost pro mě ale bylo Haiti. Je to obtížná země, je tam špatná infrastruktura, člověk řeší, krom samotného programu, taky všechnu operativu – jestli máme elektrinu, jestli funguje generátor, jestli máme vodu, jestli je bezpečno, jestli někdo střílí na náhodně projíždějící auta a tak dále. Když řídíte z Léogâne (epicentrum zemětřesení z roku 2010, kde byla kancelář Charity ČR) do Port-au-Prince, musíte přemýšlet, abyste neodbočili špatně a nedojeli třeba na místo jako je Cité Soleil, kde jsou únosy cizinců na denním pořádku. Tři roky jsem měl na starosti celou misi, byla to velká odpovědnost a vůbec intenzivní zkušenost. Na Haiti je pořád cítit nevyřešená minulost z doby, kdy to byla otrokářská kolonie Francie. Je tam spousta vnitřních prnutí, ale i inspirace a umění. Na Blízkém východě mě oproti Haiti a Mongolsku baví čist geopolitickou situaci, je to dokonce nutnost, pokud chcete odvádět dobrou práci. Zároveň jde o největší humanitární krizi dnešní doby, a tak je pro mě odborně a profesně důležité působení právě tam.

Absolventi FHS jsou často společensky angažovaní, není jim lhostejné, co se ve společnosti děje. Čím myslíte, že to je?

Vždycky mi přišlo zajímavé, že kdokoliv byl na FHS, tak měl podobně nastavený směr kladení otázek. Většina lidí, které jsem na FHS znal, může to být teda i moje sociální bublina, ale většina z nich si dovedla klást ty správné otázky. Dokázali rozlišovat mezi tím, co si lidé myslí a co je pravda. V tomto smyslu mi přijde, že je to kvalita, kterou člověk na FHS posílí nebo i vypěstuje. Existuje sada dovedností, které člověka vedou k tomu, aby si kladl ty správné otázky, a to se pak může interpretovat jako společenská angažovanost, v závislosti na tom, jak aktivní chcete být. Záleží jen na člověku, jak daleko to chce dotáhnout.

Zmínil jste legendu o tom, že na FHS se dá naučit číst a psát. Je to pravda? Naučil jste si i něco jiného?

Určitě jsem se naučil číst a psát a za to jsem vděčný. Je to sada dovedností, které jsou hodně cenné. Člověk je schopen pojmout velké množství informací, korektně a citlivě je zpracovat, a to je něco, co člověk potřebuje úplně všude. Zpracování těch informací je pak právě psaní. Když člověk umí číst a psát, je to určitý způsob práce s jazykem a s myšlením. A v tomhle smyslu si myslím, že se na FHS člověk naučí i dobře přemýšlet.

Rozhovor spolu děláme přes Skype, protože v současné době pobýváte v zahraničí. Aktuálně v Libanonu. Prozradil jste mi, že se

Vám před pár dny narodil syn. Plánujete se do Čech vrátit natrvalo? Nebo s rodinou budete nadále cestovat a podílet se na humanitární práci?

Myslím, že ještě nějakou dobu na cestách zůstaneme. Manželka je z Polska. Tady jsem velice spokojen profesně. Uvidíme, jak to bude se školou, až syn povyroste. Jsou ale i pracovní záležitosti, studie nebo přednášky, které mě táhnou domů krom rodiny a kamarádů. Že bychom se ale natrvalo přesunuli do Čech, to v plánu v nejbližší době není.

Sára Wienerová
27. 1. 2020